

AZ EURÓPAI UNIÓ
TANÁCSA

Brüsszel, 2006. november 14.

15289/06

EDUC 229
SOC 537

FELJEGYZÉS

feladó: az Európai Bizottság főtitkára,
Jordi AYET PUIGARNAU igazgató úr aláírásával

beérkezés időpontja: 2006. november 3.

címzett: Javier SOLANA főtitkár/főképviseelő úr

Tárgy: **A BIZOTTSÁG SZOLGÁLATAINAK MUNKADOKUMENTUMA az európai szakoktatási és szakképzési kreditrendszeréről (ECVET) - A tanulási eredmények transzferének, összegyűjtésének és elismerésének rendszere Európában**

A küldöttségek számára csatolták a SEC(2006) 1431 számú bizottsági dokumentumot.

Melléklet: SEC(2006) 1431

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 2006.10.31.
SEC(2006) 1431

A BIZOTTSÁG SZOLGÁLATAINAK MUNKADOKUMENTUMA

**Európai szakoktatási és szakképzési kreditrendszer
(ECVET)**

A tanulási eredmények transzferének, összegyűjtésének és elismerésének rendszere Európában

Tartalomjegyzék

A konzultáció összefoglalása és célja	3
1. Miért éppen ECVET ?	5
1.1. Az ECVET: a politikai megbízás	5
1.2. Az ECVET a mobilitás fokozása érdekében.....	6
1.3. ECVET az egész életen át tartó tanulás eredményeinek érvényesítése érdekében	7
1.4. ECVET a képesítések fokozott átláthatósága érdekében	8
1.5. ECVET a kölcsönös bizalom és együttműködés érdekében.....	8
2. Mi az ECVET?	9
2.1. A tanulási eredmények transzferére vonatkozó ECVET-folyamat.....	9
2.2. Mit jelent az ECVET az egyének számára?	10
2.3. Mit jelent az ECVET az illetékes szervek számára?	12
2.3.1. A képesítések tanulási egységekkel történő leírása	12
2.3.2. ECVET-kreditpontok hozzárendelése	13
2.3.3. Az ECVET elfogadására vonatkozó döntés	14
2.4. Az ECVET megvalósítása.....	14
2.4.1. 1. szakasz: Partnerségek létrehozása	15
2.4.2. 2. szakasz: A tanulási megállapodás	15
2.4.3. 3. szakasz: ECVET-kreditek megadása.....	15
2.4.4. 4. szakasz: Kreditek transzfere, érvényesítése és összegyűjtése	16
3. Következtetések.....	16
4. A konzultáció.....	16
4.1. A konzultációs folyamat	16
4.2. A konzultációs folyamat kérdései.....	17
4.2.1. Az ECVET-rendszer célja és indokai	17
4.2.2. Az ECVET technikai alapja	17
4.2.3. Az ECVET megvalósítása.....	18
4.2.4. Az ECVET megvalósítását és fejlesztését támogató intézkedések	18
4.2.5. Az ECVET-ben rejlő lehetőség a mobilitás növelésére.....	18
5. A technikai munkacsoport tagjai	19

A konzultáció összefoglalása és célja

Az „európai szakoktatási és szakképzési kredit-transzfer rendszer” (ECVET) elnevezésű projekt célja a tanulási eredmények transzferének, összegyűjtésének és elismerésének megkönnyítése. A projektet az Oktatási Tanács 2002. november 12-i állásfoglalása és a 2002. november 30-i koppenhágai nyilatkozat alapján az Európai Bizottság égisze alatt dolgozták ki. A 2002-ben kiadott megbízást a 2004. december 14-i maastrichti közlemény újította és erősítette meg, amelyben 32 európai ország szakoktatásért és szakképzésért felelős miniszterei, valamint az európai szociális partnerek és a Bizottság állapodtak meg.

Az ECVET fő kérdései és kihívásai

Európában sokan folytatnak tanulási tevékenységet saját országukon kívül. Az e fajta mobilitás vonzerejét mindazonáltal különféle tényezők korlátozzák, különösen a külföldön szerzett tanulási eredmények transzferére, érvényesítésére és elismerésére vonatkozó rendelkezések hiánya. Ugyanez érvényes az egyik szakoktatási és szakképzési rendszerből a másikba, illetve az informális tanulási környezetből a formális szakképzési keretbe való átlépésre.

Ezért egy olyan rendszerre van szükség, amelynek segítségével a képesítés teljes folyamata az egyik tanulási környezetből egy másikba történő átlépés során is végigkövethető. Az ECVET tehát arra törekszik, hogy az információcsere eszköze legyen, amely segíti az egyéneket abban, hogy teljes mértékben hasznosíthassák a különösen a transznacionális mobilitás útján formális, nem-formális vagy informális keretek között megszerzett tanulási eredményeiket.

Európában az ECVET előtt álló egyik legnagyobb kihívást a szakoktatás és szakképzés sokfélesége, a résztvevők nagy száma és sokszínűsége, valamint a képesítés nemzeti és ágazati rendszereiben fennálló különbségek jelentik.

Az ECVET elvei

Az ECVET egy módszer, amely lehetővé teszi, hogy a képesítéseket transzferálható és összegyűjthető tanulási egységekkel (ismeretek, készségek és kompetenciák) írják le, amelyekhez kreditpontokat rendelnek hozzá.

Az ECVET célja, hogy megkönnyítse az egyik tanulási környezetből a másikba, illetve egyik képesítési rendszerből a másikba átlépők által megszerzett tanulási eredmények transzferét és összegyűjtését.

Az ECVET a tagállamok, valamint azok képesítési rendszereiben, szakoktatásában és szakképzésében működő érdekelt felek önkéntes részvételén fog alapulni.

Az ECVET arra fog szolgálni, hogy az egyéni tanulási kreditek transzferét és összegyűjtését célzó, partnerszervezetek közötti együttműködéshez nyújtott támogatáson keresztül ösztönözze a szakképzést biztosítók közötti szinergiát.

A konzultációs dokumentum

A konzultációs dokumentum az ECVET fő jellemzőit körvonalazza.

Koherens egységet alkotó tematikus címekből áll (amelyeket a nyilvános konzultáció céljából az Európai Bizottság weboldalán¹ hozzáférhető mellékletek és egy prezentáció egészít ki).

Ezek a dokumentumok szolgálnak a konzultáció alapjául, amelyben különösen az európai képesítési rendszerek, valamint a szakoktatás és szakképzés politikai döntéshozói, szociális partnerei, érdekelt felei és szakértői vesznek részt.

A konzultáció eredményeit egy közösségi eszköz létrehozása céljából elemezni fogják. Az eredmények megvitatására a tervek szerint a német elnökség alatt, 2007 júniusában tartandó nagy európai konferencián kerül sor. Ez a konferencia fogja lezárni a konzultációs folyamatot és egyben megnyitni a jóváhagyási folyamatot.

A konzultációt követően a Bizottság dönt a projekt folytatásának legmegfelelőbb módjáról.

A konzultáció alapján felmerülő megoldásokat a Leonardo da Vinci program keretében már folyó, illetve tervezett kísérletek, vizsgálatok, további tesztek és kísérleti projektek egészítik ki. Az Európai Bizottság a konzultációs folyamat végén és a rákövetkező szakasz alatt a Cedefop támogatásával gondoskodni fog arról, hogy az ECVET tárgyában végzett munkát például „eszköztár” vagy a rendszerre vonatkozó felhasználói útmutató kidolgozásával javítsák és bővítsék.

* * * * *

1 http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/consult/index_en.html

1. MIÉRT ÉPPEN ECVET ?

Az ECVET a szakoktatás és szakképzés területén folyó európai együttműködés fejlesztését célzó átfogó projekt része, és annak egyik operatív eszközét képezi. Az ECVET e tekintetben kiegészíti az európai képesítési keretrendszert (EQF - EKKR). Az EQF és az ECVET valójában közös elveken és elképzeléseken nyugszik, és olyan megközelítéseket részesít előnyben, amelyek:

- az ismeretek, készségek és kompetenciák szempontjából kifejezett tanulási eredményekre összpontosítanak;
- a képesítési folyamaton alapulnak;
- igazodnak az egész életen át tartó tanulás és valamennyi, egyenrangúnak tekintett tanulási környezet követelményeihez;
- figyelembe veszik az emberek mobilitását.

Az ECVET ebből következően a szakképzési és képesítési rendszerektől függetlenül alkalmazható. Az ECVET konkrét megvalósításának továbbá az EQF által javasolt közös referenciaszinteken kell alapulnia. Az európai keretrendszer ezért jelentős támogatást nyújthat a tagállamokban a nemzeti szintű megvalósításáért felelős különböző illetékes szervezetek az ECVET elfogadásához, függetlenül attól, hogy létezik-e nemzeti képesítési keretrendszer.

Az ECVET következetesen és racionálisan egyesít magában néhány elvet, szabályt és konvenciót. Célja a következő tényezők elősegítése:

- a szakképzésben részt vevők mobilitása;
- az egész életen át tartó tanulás eredményeinek érvényesítése;
- a képesítések átláthatósága;
- az európai szakoktatási és szakképzési szolgáltatók közötti kölcsönös bizalom és együttműködés.

1.1. Az ECVET: a politikai megbízás

A 2002. november 12-én elfogadott oktatási tanácsi állásfoglalás¹ és a szakoktatás és szakképzés (VET) területén való megerősített európai együttműködés jövőbeli prioritásairól szóló, 2002. november 30-i koppenhágai nyilatkozat hangsúlyozta, hogy a szakoktatási és szakképzési kredit-transzfer rendszer prioritásként történő meghatározása² egyike azoknak a közös intézkedéseknek, amelyek szükségesek „a kompetenciák és/vagy képesítések különböző országok közötti és különböző szinteken való átláthatóságának, összehasonlíthatóságának, átvit-

1 A Tanács állásfoglalása a szakoktatás és szakképzés területén való megerősített európai együttműködés ösztönzéséről (HL C 13., 2003.1.18. 2–4. o.).

2 Az EU tagállamaiban, az EFTA/EGT országokban és a tagjelölt országokban a szakoktatásért és szakképzésért felelős miniszterek, az Európai Bizottság és az európai szociális partnerek koppenhágai nyilatkozata.

hetőségének és elismerésének”¹ előmozdításához.

Az Oktatási Tanács 2004. november 15-i következtetéseinek² nyomán követése során 32 európai ország szakképzésért felelős miniszterei, az európai szociális partnerek és a Bizottság a 2004. december 14-i maastrichti közleményben³ megállapodtak abban, hogy kiemelt fontosságot tulajdonítanak „az európai szakoktatási és szakképzési kredit-transzfer rendszer (ECVET) kidolgozásának és megvalósításának, lehetővé téve ezáltal a tanulók számára, hogy a szakképzési rendszerek közötti mozgás során építsenek a tanulási útjuk folyamán elért eredményekre”.

A Bizottság, miután felkérték, hogy vizsgálja meg a szakoktatás és szakképzés sajátosságaival összeegyeztethető kredit-transzfer rendszer kialakításának, megvalósításának és fejlesztésének lehetőségeit, egy technikai munkacsoportot hozott létre, amely a tagállamok által kijelölt szakértőkből⁴ és a szociális partnerek képviselőiből állt. Ez a dokumentum e csoport munkája alapján készült.

1.2. Az ECVET a mobilitás fokozása érdekében

Az egész életen át tartó tanulást megvalósító európai társadalom kialakításának általános keretében a koppenhágai folyamatban a tanulást folytatók mobilitását fejlesztési prioritásként azonosították. Az Európai Unió a Leonardo da Vinci közösségi cselekvési program⁵ „mobilitási” intézkedéseinek köszönhetően több mint egy évtizede támogatja a szakképzésben résztvevők transznacionális mobilitását. Az Unió e program keretében évente mintegy 60.000 személy mobilitási projektjét finanszírozza, akiknek körülbelül 50%-a szakmai alapképzésben részt vevő fiatal, beleértve a szakiskolásokat is.

A szakképesítéshez vezető mobilitás léptéke ezen erőfeszítések ellenére is csekély az Erasmus program keretében a felsőoktatás számára szervezethez képest. A szakmai alapképzésben részt vevő fiatalok mobilitása rendszerint a minimális három hetes időszakkal egyezik meg. Ez inkább „közjátéknak”, mintsem a képzési út szerves részének tekinthető. A fennálló helyzet a szakoktatásban és a szakképzésben a mobilitás előtt álló akadályokkal, így például a szabályozói és közigazgatási, gazdasági és pénzügyi, kulturális és nyelvi stb. akadályokkal magyarázható.

A szakmai alap- és továbbképzés keretében a mobilitás iránti érdeklődés növelésének egyik fő akadály az, hogy nehéz azonosítani és érvényesíteni a másik országban való tartózkodás alatt szerzett tanulási eredményeket.

1 Állásfoglalás a [...] előmozdításáról (HL C 13., 4. o.).

2 A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében üléselő képviselőinek következtetése a szakképzés és szakoktatás területén való fokozott európai együttműködés jövőbeli prioritásairól, 13832/04 EDUC 204 SOC 499, 2004. október 29., a Tanács 2004. november 15-én elfogadta (http://ec.europa.eu/education/policies/2010/doc/council13832_en.pdf).

3 Maastrichti közlemény a szakoktatás és szakképzés területén való fokozott európai együttműködés jövőbeli prioritásairól, 2004. december 14. (http://ec.europa.eu/education/news/ip/docs/maastricht_com_en.pdf)

4 Lásd a csatolt szakértői jegyzéket.

5 A Tanács 1994.12.6-i 1994/819/EK határozata az Európai Közösség szakképzési politikájának végrehajtását célzó cselekvési program létrehozásáról (HL L 340., 1994.12.29.); a Tanács 1999.04.26-i 1999/382/EK határozata a Leonardo da Vinci közösségi szakképzési cselekvési program második szakaszának létrehozásáról (HL L 146., 1999.6.11.). (http://europa.eu.int/comm/education/programmes/leonardo/new/leonardo2_en.html)

Az ECVET a következőket kínálja:

- olyan megközelítés, amellyel a külföldön elért tanulási eredmények a tanuló származási országában képesítés megadása céljából figyelembe vehetők;
- egy eszköz a képzést biztosítók, gyakorló szakemberek és illetékes szervek számára, amely lehetővé teszi, hogy könnyebben összehasonlítsák a különböző országokban elért tanulási eredményeket, és azokat érvényesítsék és elismerjék.

1.3. ECVET az egész életen át tartó tanulás eredményeinek érvényesítése érdekében

Az egész életen át tartó tanulás nagyon változatos keretek között valósulhat meg és összemérhető tanulási eredményekhez vezet:

- nem-formális tanulás (az oktatás és képzés formális rendszerén kívül elvégzett programok, modulok);
- informális tanulás (autodidakta tanulás, munkahelyi képzés, napi tapasztalat);
- különböző fajta, változó időtartamú és különféle szervezésű képzési programok és modulok.

Ezen kívül a tanulók különböző kategóriái (nappali tagozatos, nem nappali tagozatos, intenzív és nem-intenzív szakképzés, IKT-alapú tanulás stb.) szabványos szakképzési programokban vehetnek részt.

A Tanács az egész életen át tartó tanulásról szóló, 2002. június 27-i állásfoglalásában¹ elismeri, hogy prioritást kell kapnia „*a hivatalos képesítések, valamint a nem-formális és informális tanulmányok hatékony érvényesítésének és elfogadásának nemzetközi szinten és az oktatási ágazatok között, a fokozott átláthatóság és jobb minőségbiztosítás segítségével*”.

2004 májusában a nem-formális és informális tanulás azonosításának és érvényesítésének közös európai elveiről szóló tanácsi következtetések² ismét hangsúlyozták, hogy „*az egész életen át tartó tanulás elvének összefüggésében a nem-formális és informális tanulás azonosításának és érvényesítésének az a célja, hogy láthatóvá tegye és értékelje az egyén birtokában lévő ismeretek és képességek teljes körét, függetlenül attól, hogy ezeket hol és hogyan szerezte. [...] Az azonosítás és az érvényesítés kulcsfontosságú szerepet tölt be az összes tanulási eredmény különböző keretek közötti transzferének és elfogadásának lehetővé tételében*”.

Ebből adódóan olyan módszerre van szükség, amely lehetővé teszi az egyének számára, hogy úgy kövessék tanulási útjukat, hogy az egyik tanulási környezetből a másikba való átlépés során is építsenek tanulási eredményeikre, különösen a mobilitás keretében.

1 A Tanács állásfoglalása az egész életen át tartó tanulásról – 2002/C 163/01 –, 2002. június 27.

2 A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői következtetései a nem-formális és informális tanulás azonosításának és érvényesítésének közös európai elveiről, 9175/04 EDUC 101 SOC 220 –, 2004. május 18.

Tekintettel arra, hogy az ECVET a tanulási eredményekre épül:

- a tanulási környezettől függetlenül alkalmazható. Megkönnyíti a nem-formális és informális tanulási eredmények transzferét és érvényesítését;

Az ECVET segít abban, hogy mindenki számára egész élete folyamán javuljon a képesítésekhez való hozzáférés.

1.4. ECVET a képesítések fokozott átláthatósága érdekében

Az európai szakoktatás és szakképzés nagyszámú képesítést, diplomát, szintet, bizonyítványt stb. ölel fel. Számos ország rendelkezik nemzeti keretrendszerrel, amely meghatározza a képesítések szintjeit, illetve e szintek osztályozását. Ezek az eszközök kapcsolódhatnak oktatási vagy képzési ciklusok szervezéséhez, amelyek egyes esetekben a tanulási egységek összegyűjtésén alapulnak (kreditpontokkal vagy anélkül). Továbbá a rendszertől függően a képesítések vagy csak a formális szakképzési program valamely típusa után vagy többfajta programot követően szerezhetők meg, függetlenül attól, hogy a tanulási út formális, nem-formális vagy informális.

Továbbá az országtól függően a szakoktatásban és szakképzésben a tanulási kreditek sokféle módon használhatók fel. Azokban az országokban, amelyekben a szakoktatás és szakképzés több alrendszerrel rendelkezik, a tanulási kreditek hozzárendelésének különböző rendszerei létezhetnek egymás mellett. Más esetekben egyáltalán nem létezik tanulási kreditrendszer.

E sokszínűséggel a háttérben a közelmúltban több közösségi kezdeményezés ért el jelentős előrelépést, különösen a képesítések átláthatóságának biztosítására szolgáló eszközökhöz való egyre könnyebb hozzáférés (Europass bizonyítvány-kiegészítő) és a szakképzési lehetőségekre vonatkozó tájékoztatás (Ploteus) tekintetében.

Mindazonáltal a képesítések nagyobb fokú átláthatóságára van szükség ahhoz, hogy a mobilitás keretében hatékonyan meg lehessen valósítani a tanulási eredmények transzferét.

Az ECVET

- összhangban van az európai szinten elindított kezdeményezésekkel, így például az európai képesítési keretrendszer (EQF) tervezett bevezetésével, amelynek célja a képesítések átláthatóságának javítása;
- közös megközelítést javasol a képesítések leírására, hogy ezeket egyik rendszerből a másikba átlépve könnyebben meg lehessen érteni, valamint a tanulási eredmények érvényesítésére szolgáló eljárások leírására.

1.5. ECVET a kölcsönös bizalom és együttműködés érdekében

Az ECVET kidolgozása és megvalósítása során felmerülő egyik legjelentősebb kihívás az európai szakoktatási és szakképzési rendszerek változatossága, sőt, egyes országokban tapasztalható töredezettsége. Rendkívül nagyszámú, meglehetősen különböző illetékes szerv, szervezet és szereplő lehet érintett. Tevékenységeik közé tartozhat a képesítések meghatározása, a tanulás értékelésére és érvényesítésére alkalmazott módszerek kialakítása, szakképzési célkitűzések megállapítása, a tanulási egységek számának és tartalmának, valamint a kreditek szá-

mának meghatározása, a szakképzési programok megvalósítása stb. Szereplők széles köre lehet érintett: minisztériumok (oktatási, foglalkoztatási, mezőgazdasági stb.), ügynökségek, foglalkozási szektorok, vállalatok, szociális partnerek, kereskedelmi kamarák, nem-kormányzati szervek stb. Egyes esetekben a nemzeti hatóság akkreditál vagy hatalmaz fel képzést biztosítókat vagy más szereplőket arra, hogy képesítéseket, kreditpontokat stb. készítsenek elő és adjanak meg. Más esetekben e funkciókat regionális vagy akár a képzést biztosítók szintjére helyezhetik.

A közelmúltban több közösségi kezdeményezés ért el előrelépést a közös elvek kidolgozása során e transznacionális együttműködést akadályozó vegyes rendszer tekintetében:

- közös európai elvek elfogadása a minőségbiztosítás területén¹;
- közös európai elvek elfogadása a nem-formális és informális tanulási eredmények azonosítása és érvényesítése tekintetében.²

Az illetékes szervek és a szakképzési és szakképesítési rendszerekben részt vevő egyéb szereplők közötti kölcsönös bizalom és együttműködés tartós hiánya azonban gátolja, sőt, megakadályozza a tanulási eredmények transzfere és érvényesítése által felvetett különféle problémák megoldására irányuló kezdeményezések kidolgozását.

Az ECVET a következőkre tesz javaslatot:

- módszertani keret, megállapodások és közös elvek a szolgáltatók közötti párbeszéd előmozdítása érdekében;
- eszközök az érintett szereplők (illetékes szervek, képzést biztosítók stb.) közötti partnerségek fejlesztéséhez.

2. MI AZ ECVET?

Az ECVET:

– egy hasznos és konkrét eszköz, amelynek az a célja, hogy megkönnyítse azon egyének tanulási eredményeinek a transzferét és összegyűjtését (tőkésítését), akik egy tanulási környezetből, illetve képesítési rendszerből egy másikba lépnek át;

– a képesítések módszertani leírása tanulási egységek (ismeretek, készségek és kompetenciák) segítségével, amelyek átvihetők és a kapcsolódó kreditpontokkal együtt összegyűjthetők.

2.1. A tanulási eredmények transzferére vonatkozó ECVET-folyamat

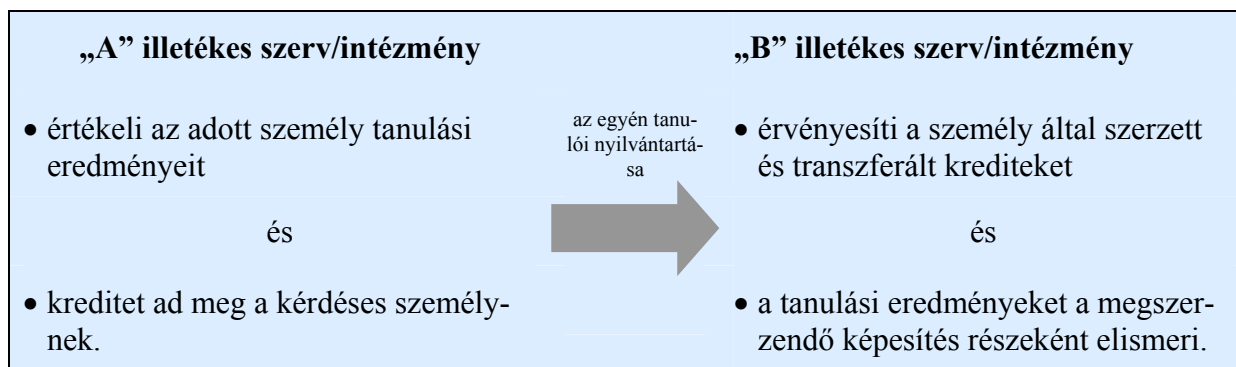
A tanulási eredmények transzferére vonatkozó ECVET-folyamat két illetékes szerv vagy intézmény közötti tranzakcióként írható le, amelyeknek felhatalmazása van arra, hogy képesítéseket és/vagy **tanulási eredményekre vonatkozó krediteket**¹ adjanak ki:

1 A Tanács következtetése a szakoktatás és szakképzés minőségbiztosításáról, 9599/04 EDUC 117 SOC 252, 2004. május 18. (http://ec.europa.eu/education/policies/2010/doc/vetquality_en.pdf)

2 A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében üléselő képviselői következtetése a nem-formális és informális tanulás azonosításának és érvényesítésének közös európai elveiről, 9600/04 EDUC 118 SOC 253, 2004. május 18.

- Az egyik szerv vagy intézmény értékeli bizonyos elért tanulási eredményeket és krediteket ad meg a tanulónak, majd a tanuló kreditjét egy **egyéni tanulói nyilvántartásban** rögzítik.
- A második elismerő szerv **érvényesíti** (elfogadja) a krediteket a tanuló teljesítményének érvényes igazolásaként, és a képesítés kiadása céljából **elismeri ezeket**.

A személy ennek a folyamatnak köszönhetően átviheti és összegyűjtheti a tanulási eredményeket a képesítés megszerzése érdekében.

A tanulási eredmények transzfer folyamatának megkönnyítése érdekében az ECVET a következőkön alapul:

- a **képesítések tanulási eredmények** (ismeretek, készségek és kompetenciák) segítségével történő leírása;
- a képesítések tanulási egységek segítségével történő kifejezése, amely transzferálható és összegyűjthető.

Ezen túlmenően, a képesítések és tanulási egységek megértésének megkönnyítése érdekében **ECVET-kreditpontokat** használnak az egyes tanulási egységek számszerű leképezésére, és a teljes képesítéshez mért súlyának és értékének meghatározására.

2.2. Mit jelent az ECVET az egyének számára?

Az ECVET egy eszköz, amely sokak számára hasznos, akik a tanulási keretek széles körében élnek a transznacionális mobilitás lehetőségével, és amely támogatja a nagy változatosságot mutató, egész életen át tartó tanulási útirányokat.

Ezt a következő példák szemléltetik.

1 A tanulási eredmények alapján adott kreditek a személy azon teljes tanulási teljesítményét képezik le, amely az értékelése után a képesítés megszerzése céljából hivatalosan transzferálható, érvényesíthető vagy elismerhető lenne.

Az eset	Az ECVET szerinti megoldás
<p>Martin</p> <p>Martin, aki szakácstanuló, egy szakképzési központban (azaz formális tanulási keretek között) szerzi meg képesítését. Lehetősége van arra, hogy több hetet töltsön külföldön egy partner képzési központban. Tanácsadójával a mobilitási időszakra képzési tervet és egy tanulási megállapodást készít, amelyet ő és a két képzési központ ír alá.</p> <p>A mobilitás alatt Martin megszerzi a kívánt ismereteket, készségeket és kompetenciákat. A mobilitási időszak végén a Martin által külföldön, e formális tanulási keretben folytatott tanulás eredményeit a fogadó képzési központ értékeli.</p> <p>Hazatérésekor Martin teljes mértékben kihasználja a mobilitás nyújtotta lehetőségeket: tanulási eredményeit elismerik, mivel ezek megfelelnek az általa megszerezni kívánt képesítéshez szükséges ismeretek, készségek és kompetenciák egy részének.</p>	<p>A mobilitás előtt: a szakácsképesítés tanulási egységekkel történő leírása lehetővé teszi Martin számára, hogy pontosan azonosítsa azokat az ismereteket, készségeket és kompetenciát, amelyeket mobilitása alatt meg kell szereznie ahhoz, hogy ezeket visszatérésekor figyelembe vegyék: ebből következően tudja, mely tanulási egység(ek)et viheti majd át. A kredítpontok alapján képet alkot az egyes tanulási egységeknek a megszerzendő teljes képesítéshez viszonyított súlyáról. Ez az információ lehetővé teszi számára, hogy tervet készítsen külföldi szakképzéséhez.</p> <p>A két képzési központ közötti partnerség azt jelenti, hogy a mobilitási időszak alatt a fogadó képzési központ értékeli Martin tanulási eredményeit.</p> <p>Amikor visszatér, az értékelt tanulási eredményeket érvényesítik, és figyelembe veszik Martin szakácsképesítésének részeként.</p>
<p>Marie</p> <p>Marie felnőtt, aki képesítést kíván szerezni az elektronika területén saját országában egy képzési központban.</p> <p>Egy külföldi vállalatnál azonban már több éves szakmai tapasztalatot szerzett.</p> <p>Ezen időszak alatt a vállalatnál végzett munkája szélesítette ismereteit, készségeit és kompetenciáit.</p>	<p>Az elektronika területén szerezhető képesítés tanulási egységekkel történő leírása lehetővé teszi Marie számára annak azonosítását, hogy a vállalatnál szerzett ismeretek, készségek és kompetenciák mely részei vehetők figyelembe az általa választott képesítés megszerzése érdekében. A kapcsolódó kredítpontok alapján meg tudja ítélni e tanulási eredményeknek a képesítés egészéhez viszonyított súlyát.</p> <p>E tanulási eredmények értékelése alapján az ECVET lehetővé teszi, hogy érvényesítsék és képesítéséhez figyelembe vegyék mindazt, amit Marie nem-formális keretben megtanult.</p>

A képzési központ értékeli Marie külföldi vállalatnál szerzett tanulási tapasztalatainak eredményét, és krediteket ad meg számára.

Tanulási eredményeit elismerik a megszerzendő képesítéséhez.

2.3. Mit jelent az ECVET az illetékes szervek számára?

Azoknak az illetékes szervezeteknek a fajtái és típusai, amelyek szerepet játszhatnak az ECVET megvalósításában, országonként, VET-rendszerenként és képesítési rendszerenként változnak.

Az illetékes szervek az egyes országokban a nemzeti szabályoknak megfelelően a megfelelő szinteken a következőkért felelősek:

- az értékelési, transzfer, érvényesítési és elismerési folyamatokhoz kapcsolódó szabályok meghatározása;
- a képesítések leírása tanulási egységekkel (ismeretek, készségek és kompetenciák);
- ECVET kreditpontok hozzárendelése a képesítésekhez és tanulási egységekhez;
- az ECVET elfogadására vonatkozó döntés.

Mit jelent az illetékes szerv az ECVET szempontjából?

Olyan nemzeti, regionális, helyi vagy ágazati szintű hatóság, intézmény vagy szervezet, amely a nemzeti szabályoknak és gyakorlatnak megfelelően az ECVET megvalósításával összefüggő egy vagy több funkcióért felel és/vagy egy vagy több ezen funkció ellátásában közreműködik.

2.3.1. A szakképzések tanulási egységekkel történő leírása

A képesítések tanulási egységekkel történő leírása lehetővé teszi azoknak az ismereteknek, készségeknek és kompetenciáknak a meghatározását, amelyek az egyes képesítéseket jellemzik, és elősegíti az érthetőséget az egyének, valamint a képesítésekért felelős illetékes szervek és a munkaadók számára. A képesítés kiadásához elvárt tanulási eredmények egy tanulási egység-katalógusban, képesítési szabványban vagy a képesítésre vonatkozó egyéb tájékoztatóban sorolhatók fel. Ezt a gyakorlatot már jelenleg is alkalmazzák Európa számos VET-rendszerében.

Mi a tanulási egység?

A szakképzés részét képező ismeretek, készségek és kompetenciák halmaza. A tanulási egység a szakképzés legkisebb értékelhető, érvényesíthető, és esetlegesen tanúsítható része lehet. Egy tanulási egység tartozhat egyetlen képesítéshez, vagy több képesítés közös része is lehet.

A tanulási egységek meghatározása és leírása a képesítési rendszernek és az illetékes szerv eljárásainak megfelelően változhat. Az ECVET céljából azonban a tanulási egységek leírásának jellemzően a következő információkkal kell szolgálnia:

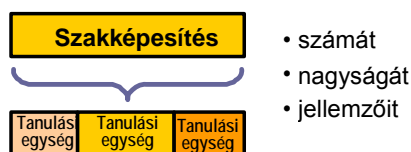
- a tanulási egység generikus címe,
- a tanulási egységben foglalt ismeretek, készségek és kompetenciák,
- a megfelelő tanulási eredmények értékelésének kritériumai.

A lehetséges meghatározások és rugalmas módszerek széles köre áll rendelkezésre a tanulási egységek koncepciójának felhasználására. A tanulási egységnek azonban rendelkeznie kell a következő jellemzőkkel:

- olvashatóság és érthetőség;
- következetes felépítés és szervezés;
- értékelhetőség.

Az ECVET lényege: a tanulási egységek

Az illetékes szerv dönti el a tanulási egységeket:

Ki határozza meg a tanulási egységeket?

A szakképesítést alkotó tanulási egységek jellemzőit (tartalom, nagyság, tanulási egységek száma összesen stb.) a megfelelő szinten a szakképesítésért felelős illetékes szerv határozza meg.

A képzések tanulási eredményekkel történő leírásának számos módszere létezik. Az Európai Bizottság az ECVET elfogadásának pillanatától kezdve támogatni fogja a legalkalmasabb módszerek elterjesztését, valamint új módszerek kidolgozását.

2.3.2. ECVET kreditpontok hozzárendelése

Az ECVET kreditpontok számszerű formában megadott, további információforrásként szolgálnak. Minthogy a képzésekkel és a tanulási egységekkel is összefüggenek, az ECVET kreditpontok két funkciót töltenek be:

- a tanulási egység teljes szakképesítéshez mért viszonylagos értékének egyszerű leképezései. A tanulási egységnek a képzéshez viszonyított arányát szemléltetik;
- konkrét módon megkönnyítik a tanulási eredmények transzferét azáltal, hogy európai szinten közös hivatkozási pontként szolgálnak a képzési rendszerek között;

Az ECVET különböző megközelítések és eszközök segítségével fogja lehetővé tenni a kreditpontok hozzárendelését. Az ECVET kreditpontokat a következőkhöz hasonló kritériumok alapján kell hozzárendelni:

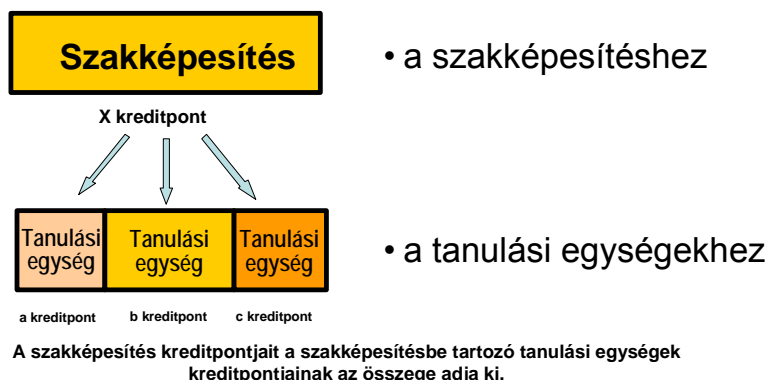
- annak megítélése, hogy az ismeretek, készségek és kompetenciák alapján meghatározott egyes tanulási egységek tartalma mennyire fontos;
- a program tényleges vagy feltételezett átlagos hosszúságára való hivatkozás;
- a formális tanulási keretben a tanulóra nehezedő tényleges vagy feltételezett munkateher;
- tényleges vagy feltételezett tanulói erőfeszítés informális tanulási keretben;
- több kritérium kombinációja.

Hogyan történik az ECVET kreditpontok hozzárendelése?

Az ECVET céljából először a teljes szakképesítéshez rendelnek hozzá kreditpontokat, majd ebből az összpontszámból rendelnek hozzá megfelelő számú pontot az egyes tanulási egységekhez, mivel a kreditpontok az egyes tanulási egységeknek a teljes képzéshez viszonyított súlyát fejezik ki.

Kreditpontok

Az illetékes szervek kreditpontokat rendelnek hozzá:

Az ECVET-kreditpontok hozzárendelésére jogosult illetékes szervek a következő konvenciót alkalmazhatják gyakorlati útmutatóként: formális nappali tagozatos szakoktatási és szakképzési keretben az egy személy által egy év alatt elért tanulási eredményekhez átlagosan 120 ECVET-kreditpont kapcsolódhat. Ez a konvenció pusztán jelzésértékű, nem szolgál korlátlan és szigorú mércéként. Nem ír elő tanulási időtartamot, elvárt tanulási időt, sem kötelező tanulási erőfeszítést. Célja, hogy hivatkozási pontként használják fel a kreditpontok tanulási eredményekhez, képzésekhez és/vagy tanulási egységekhez való hozzárendelése során.

A kreditpontok képzésekhez és tanulási egységekhez való hozzárendelésének számos módszere létezik. Az Európai Bizottság az ECVET elfogadásának pillanatától kezdve támogatni fogja a legalkalmasabb módszerek elterjesztését, valamint új módszerek kidolgozását.

2.3.3. Az ECVET elfogadására vonatkozó döntés

Annak eldöntése, hogy a képzések hogyan kapcsolódnak az ECVET-hez (nevezetesen a tanulási egységekkel való leírásuk és az ECVET-kreditpontok hozzárendelése) fontos kérdés az ECVET hatékony és fenntartható megvalósítása szempontjából. Az ECVET megvalósításához az illetékes szervek és képzést biztosítók részéről egyértelmű elkötelezettségre van szükség, amelyet minden országban a megfelelő szinten formalizálnak. Ezt a követelményt jól láthatóan szemlélteti a felsőoktatásban a bolognai folyamat, amelyben az önkéntes kötelezettségvállalások hozzájárultak az ECTS széleskörű megvalósításához.

Az ECVET megfelelő megvalósítása érdekében a képzésekért vagy tanulási egységekért felelős, vagy általánosabban az ECVET megvalósítására felhatalmazott illetékes szervnek meg kell határozni és el kell döntenie a végrehajtás hatókörét, és a megfelelő szinten, a nemzeti szabályoknak megfelelően formalizálnia kell döntését.

2.4. Az ECVET megvalósítása

Az ECVET-et különféle tanulási helyzetekben és környezetben kell alkalmazni. Ebből következően az alábbiakban leírt alkalmazás, amely a fő szakaszok időrendi sorrendjét követi, csak példaként szolgál.

2.4.1. 1. szakasz: Partnerségek létrehozása

Az ECVET megvalósításának megkönnyítése érdekében a szakoktatást és szakképzést biztosítók és/vagy a megfelelő szintű illetékes szervek **partnerségi megállapodásokat vagy szándéknyilatkozatokat** hozhatnak létre. E kezdeti szakaszban a szándéknyilatkozatok hozzájárulhatnak a bizalom légkörének megteremtéséhez, amely szükséges a rendszer tartósságának, operatív jellemzőinek és a hatékony kredit-transzfernek a biztosításához.

A szándéknyilatkozatban a partnerek meghatározhatják a következőket:

- a transzfer által érintett képesítések (tanulási egységek és kreditpontok) és/vagy tanulási eredmények közötti megfelelés. Az EQF-szintek hozzájárulhatnak a megfelelés megállapításához.
- az értékelési, átviteli és érvényesítési folyamatok (tanulási egységek vagy tanulási egység részek)
- a minőségbiztosításra vonatkozó meghatározások.

A szándéknyilatkozat legfontosabb pontja az, hogy azokat a tanulási eredményeket, amelyek tekintetében a partnerek valamelyike kreditet ad meg, visszautasíthatatlanul el kell ismerni.

Partnerségi megállapodás különböző hatóságok vagy szervezetek között köthető, az együttműködés típusának és kívánt fokának megfelelően. Így szándéknyilatkozat hozható létre a képesítésekért felelős szervek (minisztériumok, háttérintézmények, ...) és/vagy szakoktatási és szakképzési szolgáltatói hálózatok (kereskedelmi kamarák, ...) és/vagy szakoktatási és szakképzési szolgáltatók és a szakoktatásban és szakképzésben érdekelt egyéb felek (szakképzési központok, iskolák, cégek, ...) között.

A szándéknyilatkozat mintája kidolgozható európai szinten.

2.4.2. 2. szakasz: A tanulási megállapodás

Szükséges lehet, hogy minden személy tekintetében egyedi tanulási megállapodás készüljön, mégpedig a formális tanulási keretben. Ez a dokumentum határozná meg a mobilitási időszak végén elvárt tanulási eredményeket (tanulási egységeket vagy tanulási egység részeket) és a kapcsolódó kreditpontokat. Ezt az egyedi tanulási megállapodást a személy és a két partner között kell megkötöni. A tanulási megállapodás mintája kidolgozható európai szinten.

2.4.3. 3. szakasz: ECVET kreditek megadása

Az ECVET kreditek megadására (tanulási egységek vagy tanulási egység részek és a kapcsolódó ECVET-kreditpontok) a tanulási eredmények értékelése után kerülhet sor. A krediteket a tanulmányi értesítőben rögzítik, amely részletesen tartalmazza a következők információkat:

- a megszerzett ismeretek, készségek és kompetenciák
- az elért tanulási eredményekhez társuló kreditpontok.

A tanulmányi értesítő mintája kialakítható európai szinten.

Továbbá az Europass dokumentumokat fel lehetne használni a kreditek nyilvántartására és átláthatóságuk biztosítására.

2.4.4. 4. szakasz: Kreditek transfere, érvényesítése és összegyűjtése

A krediteket a szándéknyilatkozattal és a tanulási megállapodással összhangban át lehetne vinni, majd azokat a kiküldő szervezet az összegyűjtés révén, a szabályoknak megfelelően érvényesíthetné és elismerhetné az érintett képesítés megszerzése céljából.

3. KÖVETKEZTETÉSEK

Az ECVET-et fokozatosan, önkéntes alapon, jogi kötelezettség nélkül kell kialakítani és megvalósítani, mivel nincs jogszabályalkotásra kötelező szerepe. Az ECVET alkalmazásakor azokban az országokban, amelyek a megvalósítása mellett döntenek, figyelembe kell venni a képzésekre vonatkozó nemzeti és regionális jogszabályokat és/vagy érvényes ágazati szabályokat.

A tanulási eredményekre összpontosító, korszerű és nagyra törő megközelítésével az ECVET bizonyos számú, megvalósításához elengedhetetlen elvből, szabályból és konvencióból áll, alkalmazása azonban ennek ellenére a lehető legrugalmasabb marad. Rövid- és középtávon az ECVET megvalósítása támogatást fog igényelni. Időre, kipróbálásra és tanulmányozásra lesz szükség, hogy igény esetén fokozatosan és hatékonyan javítsák és rugalmasabbá tegyék annak érdekében, hogy valamennyi ország képesítési rendszerére jellemző sajátosságait figyelembe vegyék, valamint biztosítsák a megvalósítás legmegfelelőbb gyakorlatainak és módszereinek elterjesztését és népszerűsítését. A hatékony felhasználás érdekében azonban mindenképp egyszerűnek kell lennie, és illeszkednie kell célcsoportjainak valós igényeihez.

4. A KONZULTÁCIÓ

A bizottsági szolgálatok e munkadokumentuma az európai szintű ECVET-rendszer kialakítására és elfogadására vonatkozóan sorakoztat fel érveket, és megvalósítására tartalmaz javaslatokat. Az ECVET-rendszer sikere éppúgy függ attól, hogy mennyire fontos és hozzáférhető a tanulók számára, mint attól, hogy a képesítési, szakoktatási és szakképzési rendszerekért felelős hatóságok mennyire tartják hitelesnek és megbízhatónak. A tagállamok valamennyi képzési rendszerében (szakoktatás és szakképzés, valamint egész életen át tartó tanulás) meg kell győzni az érintetteket arról, hogy az ECVET-rendszer hasznos, és – közvetlenül vagy közvetetten – hozzájárulhat az egész életen át tartó tanulás előmozdításához és fejlesztéséhez, amely a képzésben résztvevők ismereteinek, készségeinek és kompetenciáinak bővülését, és végső soron szilárdabb és kielégítőbb szakmai életpályákat eredményez egy adott országban vagy Európában.

A dokumentum vázolja az ECVET alapelveit, és útmutatást tartalmaz gyakorlati megvalósításhoz. Az ECVET azonban csak akkor működhet, ha széles körű konszenzuson alapul, amely a létrehozásának leghatékonyabb módszereire vonatkozó kérdésekre és javaslatokra nyitott, kiterjedt konzultációs folyamat eredménye. Ez a konzultáció az ECVET-rendszer sikerében várhatóan közreműködő partnerek igényeinek a megismerése szempontjából is fontos.

4.1. A konzultációs folyamat

Az európai szintű konzultáció a koppenhágai folyamatban részt vevő valamennyi európai országot, az európai szociális partnereket és a szakmai szervezeteket érinti. A konzultációra 2007 márciusáig kerül sor, és az a célja, hogy az összes szereplőt és szakértőt felkérjék, hogy mondjon véleményt arról, milyen célkitűzésekkel, elvekkel és technikai jellemzőkkel rendelkezzen vagy rendelkezhet az ECVET-rendszer. A különböző országok és szociális partneri

szervezetek meg fogják szervezni saját konzultációjukat nemzeti szinten. Az Európai Bizottság számít az oktatási, szakképzési és munkaügyi minisztériumok, az európai szociális partnerek, az ágazati és regionális hatóságok, valamint az illetékes hatóságok és a képesítést biztosítók részvételére.

Felkérjük az európai szociális partnerek szervezeteit (munkaadói szövetségek és szakszervezetek), az ágazati szolgáltatókat és ipari szövetségeket, a fiatalok oktatásának és szakképzésének kutatásával foglalkozó európai hálózatokat, az üzleti hálózatokat és valamennyi érdekelt felet, hogy tegyék meg észrevételeiket a tervvel kapcsolatban. A konzultációs dokumentumot az Interneten is közzéteszik.

Az Európai Bizottság elemezni és összesíteni fogja a konzultációra adott válaszokat. Ez utóbbiak is elérhetők lesznek az Interneten¹.

A konzultáció eredményeit egy közösségi eszköz létrehozása céljából elemezni fogják; az eredmények megvitatását a német elnökség alatt, 2007 júniusában tartandó nagy európai konferencián tervezik. Ez a konferencia fogja lezárni a konzultációs folyamatot.

A konzultációs folyamat eredményeit fel fogják használni az ECVET-rendszerre irányuló formális javaslat előkészítése során, amelyet az Európai Bizottság a legalkalmasabb jogi eszköz alkalmazásával 2007 folyamán fog előterjeszteni.

A konzultációs folyamatot követően az Európai Bizottság eldönti, hogyan fejleszthető a legjobban a rendszer. A nemzeti és az ágazati szereplők pénzügyi támogatásban (és más fajta segítségben) részesülhetnek, például a szakképzésben részt vevő fiatalok és felnőttek mobilitásával foglalkozó programok keretében. Ilyen módon az egész életen át tartó tanulással foglalkozó új, integrált programot fogják felhasználni, hogy segítse az ECVET-rendszer megvalósítását.

A konzultáció és a folyamatban lévő vizsgálatok és ellenőrzések megállapításai egy kísérleti projektorozat alapjául szolgálnak majd, amely a kreditrendszerek és az ECVET hasznosításáért felelős illetékes hatóságok konkrét igényeire reagál.

4.2. A konzultációs folyamat kérdései

A konzultáció keretében megkérdezett feleket felkérjük, hogy válaszoljanak a következő kérdésekre, amelyeket az ECVET kidolgozása szempontjából különösen fontosnak tartanak:

4.2.1. Az ECVET-rendszer célja és indokai

– A konzultációs dokumentum teljes mértékben körvonalazza a szakképzési és szakoktatási kreditek európai rendszerének legfontosabb céljait és funkcióit, valamint az illetékes hatóságok szerepét? Ha nem, mi maradt ki?

– Mi lenne a tervezett ECVET-rendszer fő hozzáadott értéke?

4.2.2. Az ECVET szakmai alapja

– Vannak-e olyan szakmai leírások, amelyeket nagyobb részletességgel ki kell dolgozni az ECVET gyakorlati megvalósítása céljából? Ha igen, melyek ezek?

1 http://ec.europa.eu/education/policies/2010/doc/validation2004_en.pdf

– Az ECVET szakmai leírásai kellően figyelembe veszik a formális, nem-formális illetve informális tanulási eredmények:

- értékelését,
- érvényesítését,
- elismerését,
- összegyűjtését és
- transzferét?

Ha nem, kérjük, fejtse ki részletesen álláspontját.

– A kreditpontok képesítésekhez és tanulási egységekhez való hozzárendelése és a 120 kreditpontos referenciaszám használata elegendő a megközelítések egymáshoz való közeledésének és a rendszer európai szintű következetességének biztosításához? Ha nem, mit javasol?

4.2.3. Az ECVET megvalósítása

– A képesítések tanulási eredményekkel való leírása és tanulási egységekkel való kifejezése milyen feltételek mellett javíthatja hatékonyan a képesítések átláthatóságát és járulhat hozzá a kölcsönös bizalom kialakításához?

– A kreditpontok hozzárendeléséhez milyen kritériumokat vagy kritériumok milyen kombinációját lehetne kiválasztani és felhasználni?

– Vannak képesítési rendszerének olyan sajátosságai, amelyek kedveznek az ECVET bevezetésének? Adott esetben milyen problémákra számít?

– Az Ön országában hogyan és mennyi időn belül (elindítás, bevezetés, kipróbálás, széles körű bevezetés) lehetne az ECVET-et megvalósítani?

4.2.4. Az ECVET megvalósítását és fejlesztését támogató intézkedések

– Milyen intézkedéseket kellene hozni európai, nemzeti és ágazati szinten az ECVET megvalósításának megkönnyítése érdekében?

– Milyen dokumentumokat, kézikönyveket és útmutatókat lehetne kidolgozni az ECVET megvalósításának megkönnyítése érdekében?

4.2.5. Az ECVET-ben rejlő lehetőség a mobilitás növelésére

– Az ECVET milyen mértékben és hogyan tud majd hozzájárulni a transznacionális vagy akár a nemzeti partnerségek fejlesztéséhez?

– Az ECVET milyen mértékben és hogyan tud majd segíteni a közösségi mobilitási programok minőségének javításában és az e programokban való részvételben?

– Mit gondol, az ECVET és az Europass milyen mértékben és hogyan egészíthetik ki egymást a mobilitás növelése érdekében?

5. A TECHNIKAI MUNKACSOPORT TAGJAI

Szakértők

Enrica FLAMINI Direzione Generale dell'Istruzione post-secondaria – I,
majd Vittoria Marini Bettolo Marconi

José Luis GARCIA MOLINA Instituto Nacional de las Cualificaciones, Ministerio de
Educación, Culture y Deporte - ES

Luís IMAGINARIO Faculdade de Psicologia da Universidade do Porto - P

Françoise DIVISIA,

majd Edith KIRSCH Ministère de l'Education Nationale, de l'Enseignement Supérieur et de
la Recherche - F

Sirkka-Liisa KARKI Finnish National Board of Education Vocational Education Division -
FIN

University - LT

LUX Zsófia Oktatási Minisztérium - HUN

Moira McKERRACHER Scottish Qualifications Authority - UK

Edwin MERNAGH National Qualifications Authority - IRL

Arthur SCHNEEBERGER Österreichisches Institut für Bildungsforschung
majd Reinhard NOEBAUER der Wirtschaft - A

Jan REITZ JOERGENSEN Ministry of Education, National Education Authority - DK

Sten PETTERSON,

majd Björn SCHÉELE National Agency for Education (Skolverket) - S

Winfried HEIDEMANN European Trade Union Confederation (ETUC)

Heikki SUOMALAINEN Confederation of Finnish Industry and Employers (UNICE)

Peter THIELE Bundesministerium für Bildung und Forschung - D

Loukas ZAHILAS O.E.E.K. - Ministry of National Education and Religious Affairs - GR

A szakértői csoportot támogató tanácsadók

Isabelle LE MOUILLOUR Bundesinstitut für Berufsbildung (BIBB) - D

Burkart SELLIN CEDEFOP

Bizottság (koordináció)

Simon JONES,

majd Michel ARIBAUD DG EAC – A3

Közreműködők

Jens Bjornavold, CEDEFOP

Peter Van der Hijden DG EAC – A2